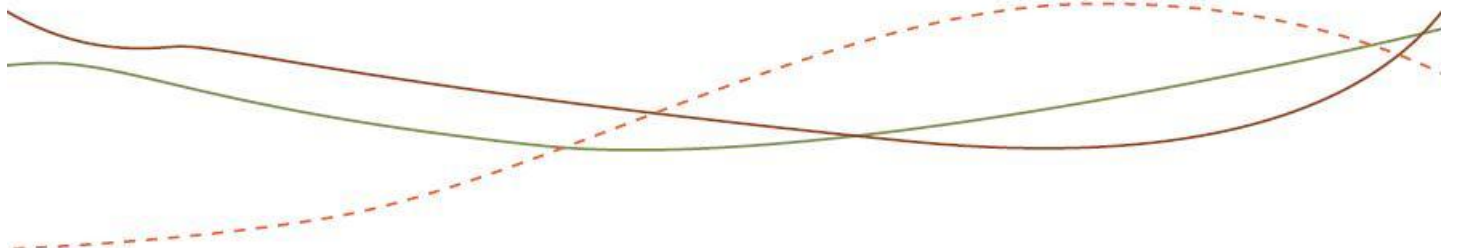

EEN NIEUWE KOERS VOOR PASSEND ONDERWIJS?

Achterbanraadpleging AOC Raad

December 2009 / Januari 2010

Inleiding

De AOC Raad heeft in de afgelopen weken in diverse gremia met zijn leden gesproken over de ontwikkelingen rondom Passend Onderwijs. Deze ontwikkelingen worden met belangstelling gevolgd en de meerderheid van de leden stemt ook in met de nieuwe koers. Toch zijn er nog wel enkele kritische uitwerkingsvragen over onder meer de omvang en de verdeling van de middelen, de wijze waarop middelen straks verantwoord moeten worden en het thema medezeggenschap. De AOC's vinden het van groot belang dat er binnen de samenwerkingsverbanden een evenredige verdeling plaatsvindt van leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte binnen de sectoren. Hiermee moet worden voorkomen dat AOC's, die nu al veel zorg bieden, een nog groter aandeel moeten gaan leveren in de regionale zorgstructuur.

Aangezien de AOC's een verticale structuur hebben, dat wil zeggen zowel vmbo- als mbo-afdelingen hebben, hebben zij twee verschillende belangen. Al hoewel voor zowel het vo als mbo de zorgplicht zal gaan gelden, zal deze niet op gelijke wijze voor beide sectoren worden ingevuld. Qua doelgroep en zorgstructuur zijn er immers grote verschillen. Mbo's participeren bijvoorbeeld niet in samenwerkingsverbanden en hebben door hun drempelloze instroom al jaren een zorgplicht. In de ledenraadpleging werd door de AOC's specifiek aandacht gevraagd voor deze verschillen.

Hierna volgt een opsomming van uitgangspunten, die voor de AOC's leidend zijn bij de verdere uitwerking van Passend Onderwijs. Eerst is er aandacht voor de gezamenlijke uitgangspunten vanuit zowel het vmbo- als mbo-groen. Daarna zullen de sectorspecifieke punten worden benoemd.

Uitgangspunten voor zowel het vmbo- als mbo

1. *Gewenst is een slanke wetgeving en een stevig referentiekader.*

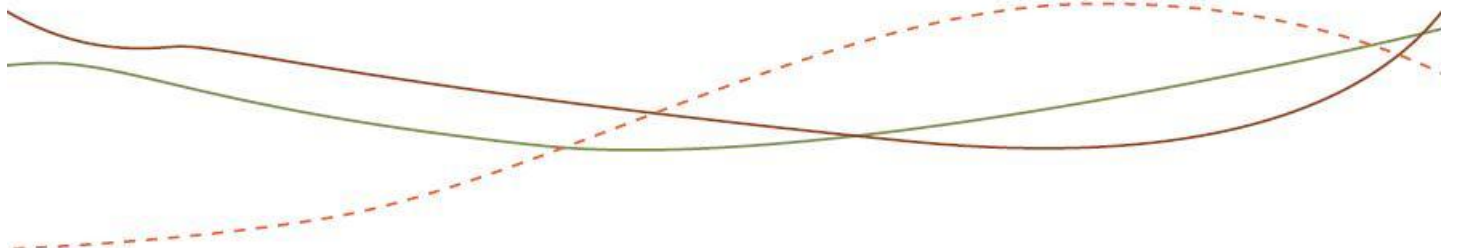
Wetgeving roept per definitie gedrag op dat leidt tot het minmaal voldoen aan wat per se moet. Een referentiekader waar besturen zich aan committeren, biedt meer mogelijkheden voor een goede invoering van Passend Onderwijs. AOC-belang is dat het referentiekader van voldoende omvang is om te borgen dat niet elk samenwerkingsverband (of mbo) het wiel opnieuw moet uitvinden.

2. *De middelen moeten zoveel mogelijk in de school/klas beschikbaar komen.*

Globaal gezien worden vier "blokken" onderscheiden waar geld naartoe moet: a) de uitvoering van het onderwijs; b) de ondersteuning van ouders (en deelnemers) bij de weg naar plaatsing; c) het proces van toekenning van middelen; d) de verantwoording achteraf. Uitgangspunt is dat de middelen nodig voor b, c en d leiden tot kwalitatief goede processen, maar zo beperkt mogelijk blijven.

3. *Voldoende tijd voor uitwerking en implementatie.*

De overheid streeft naar invoering in 2012 van de wetgeving Passend Onderwijs. Betwijfeld wordt echter of het realistisch is in zo'n kort tijdbestek een kwalitatief goede invulling te geven aan de zorgplicht. Uit onderzoek blijkt immers dat het implementeren van onderwijsvernieuwing de nodige tijd en ondersteuning kost.

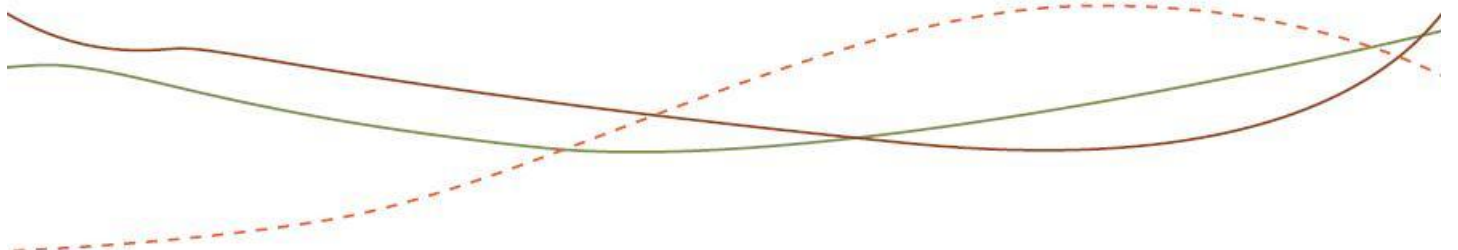

Specifieke uitgangspunten vanuit het vmbo

1. Zorg dat bij een toename van het aantal zorgleerlingen in het regulier onderwijs, deze zorgleerlingen op een evenredige wijze verdeeld worden over de scholen binnen een regio. De groene vmbo's hebben nu namelijk al een relatief groot aantal zorgleerlingen. Ter illustratie: AOC's hebben 43% lwoo-leerlingen. AOC's beogen echter een (meer) evenwichtige leerlingopbouw over alle leerwegen. Dit moet leiden tot meer doorstroom naar de niveaus 3 en 4 in het mbo en sluit bovendien aan bij de behoeften van de groene arbeidsmarkt tot hoger geschoold personeel. AOC's vinden het van belang meer leerlingen te werven aan de bovenkant van de markt. Passend Onderwijs biedt vanuit dat perspectief zeker kansen voor de AOC's.
2. Stuur op een stevig en ambitieus basiszorgprofiel en maak dat verplichtend voor alle scholen binnen een sector.
3. Passend Onderwijs moet recht doen aan iedere leerling. Extra zorg binnen het reguliere onderwijs moet niet ten koste gaan van de reguliere leerling binnen dit onderwijs. Het referentiekader moet mogelijkheden aanreiken voor, waar nodig, aparte voorzieningen binnen het regulier onderwijs voor leerlingen met soortgelijke onderwijszorgbehoeften (al of niet op regionaal niveau).
4. De lwoo/pro-middelen moeten onaangetast blijven.
5. Noodzaak van medezeggenschap door ouders en personeel op het onderwijszorgprofiel van de school wordt erkend. Ook zien de AOC's ruimte om in de regio ouders en personeel te betrekken in themaraden, adviesgroepen of werkgroepen. Echter, de AOC Raad acht (samen met de VO Raad) het verplicht stellen van de bovenbestuurlijke medezeggenschap ongewenst. Bij uitwerking van dit thema moet er rekening mee worden gehouden dat niet de WMS op de AOC's van toepassing is, maar de WOR.

Specifieke uitgangspunten vanuit het mbo (mede namens de MBO raad)

1. In het mbo is al sprake van zorgplicht. Het betreft in ieder geval een bredere groep dan de LGF-geïndiceerden.
2. De AOC Raad staat (samen met de MBO raad) niet negatief tegenover de afschaffing van de huidige indicatiesystematiek. Voordelen zijn:
 - a) Werken vanuit handelingsgerichte diagnostiek (meer mogelijkheden voor maatwerk).
 - b) Afschaffing verplichte winkelnering bij de rec's (minder bureaucratie).
3. Er zijn ook risico's: onduidelijkheid over toekenning en verdeling van de middelen. Goed overleg is noodzakelijk, met een zo hoog mogelijke efficiëntie als uitgangspunt.
4. De toenemende diversiteit aan zorgvragen maakt de problematiek rond de zorg in de mbo-instellingen steeds ingewikkelder, wat nog verzaamd wordt door het toenemende gewicht van rendementcijfers.

5. In vergelijking met het vo zijn de zorgmiddelen in het mbo substantieel lager. Een vergelijkbare zorg als in het vo is daarmee onrealistisch.
6. De verschillende ketenpartners werken aan een gezamenlijke doelstelling. Ieders verantwoordelijkheid daarbij moet helder geformuleerd en geformaliseerd zijn.
7. Extra voorzieningen zijn nodig voor de arbeidsmarkttoeleiding die van het mbo gevraagd wordt.

